4.1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Tekst 1 Mentes en Telemachus

Maximumscore 2

1 □ (πατρὸς) δὴν οἰχομένοιο (regel 281)

Opmerking
Wanneer alleen οἰχομένοιο als antwoord is gegeven, één scorepunt toekennen.

Maximumscore 3

2 □
- a. Uit het citaat blijkt dat Odysseus volgens Mentes nog leeft — 1
- Mentes doet het in de regels 279-292 voorkomen dat hij niet weet of Odysseus nog leeft of gestorven is — 1
- b. Odysseus wordt in werkelijkheid niet door ‘een meedogenloos manvolk van wilden’ gevangen gehouden / Odysseus wordt in werkelijkheid door de nimf Calypso gevangen gehouden — 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking
Fout rekenen bij b.: Odysseus wordt niet gevangen gehouden.

3 ■ D

Maximumscore 1

4 □ (ἐπεὶ) οὐκέτι τηλίκος (ἐσσί) (regel 297)

Maximumscore 1

5 □ κλέος (regel 298)

	Antwoorden	Deel-scores

Maximumscore 1

6 ☐ ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο (regel 309)

Opmerking 1
Niet fout rekenen: Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον (regel 309)

Opmerking 2
Fout rekenen: ἐπὶ νῆα κίῃς (regel 311)

Maximumscore 2

7 ☐ • Telemachus denkt Mentes tegenover zich te hebben en gebruikt daarom de mannelijke vorm in regel 307 — 1
• De verteller herinnert het publiek eraan dat Mentes eigenlijk de godin Athene is door in regel 306 de vrouwelijke vorm te gebruiken — 1
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

8 ☐ Mentes zegt dat hij op dit moment geen tijd heeft om op een gastgeschenk te wachten. Als hij weer terugkomt, zal hij graag een gastgeschenk in ontvangst nemen.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 2 Odysseus en de boog

Maximumscore 2

9 ☐ • Zij benadrukt de algemeenheid ervan door een coniunctivus generalis / een coniunctivus met κε te gebruiken — 1
• κεν (τάδε δώμαθ') ἵκηται (regel 313) — 1

Maximumscore 2

10 ☐ • Penelope stelt dat de vreemdeling zelf ook niet verwacht dat hij haar als vrouw zal krijgen, want zij beseft niet dat de vreemdeling haar man / Odysseus is — 1
• De lezer weet dit wel — 1
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

11 ☐ Uit de regels 334-335 blijkt dat Penelope de vreemdeling niet als een of andere bedelaar beschouwt, maar als een (groot en sterk gebouwd) persoon van goede afkomst.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 3

12 ☐ • a. Eurymachus meent dat de vrijers een slechte naam zullen krijgen als de bedelaar de wedstrijd zal winnen — 2
• b. Penelope stelt dat de vrijers zich niet druk hoeven te maken om hun goede naam, omdat ze die toch al niet meer hebben — 1
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking 1
Wanneer bij a. is geantwoord 'praatjes bij de mensen' / 'schande voor de vrijers', één scorepunt toekennen.

Opmerking 2
Wanneer bij a. is geantwoord 'De vreemdeling is een zwerver', geen scorepunten toekennen.

	Antwoorden	Deel-scores

Maximumscore 1

13 □ Penelope moet weg zijn als de vrijermoord begint.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking
Niet fout rekenen: Als Penelope zou blijven, zou ze Odysseus meteen herkennen.

14 ■ **D**

Maximumscore 1

15 □ θαμβήσασα (regel 354)

Tekst 3 Odysseus en Penelope herenigd

Maximumscore 2

16 □
- a. Het echtelijk bed was (door Odysseus zelf) gemaakt van een tronk van een olijfboom die daar stond. (Daaromheen was de slaapkamer gebouwd) — 1

Of woorden van overeenkomstige strekking
- b. Behalve Odysseus en Penelope (en één dienares) wist niemand van de speciale kenmerken van dit bed — 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking
Wanneer bij a. het element 'onverplaatsbaar' niet op enigerlei wijze in het antwoord is terug te vinden, geen scorepunt toekennen.

Maximumscore 2

17 □
- Het onderwerp van ἀναγνούσῃ is Penelope — 1
- en naar haar is eerder in de zin verwezen met (de genitivus) τῆς (regel 205) — 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

18 □ Νῦν δ' (regel 225)

Opmerking
Niet fout rekenen: Νῦν

Maximumscore 1

19 □ Het meegaan met een andere/vreemde man / Paris (naar Troje) / Het naar bed gaan met een andere/vreemde man.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

20 □ Penelope en Odysseus werden langdurig van elkaar gescheiden (door de Trojaanse oorlog).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

21 □ Een godheid / Aphrodite was verantwoordelijk voor de verblinding van Helena.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
22 □	• a. In regel 227 heeft τε de waarde van καί / de betekenis 'en'	1
	• b. In regel 234 is het zogenaamde epische τε / τε in een relatieve bijzin met algemene strekking gebruikt	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	Maximumscore 2	
23 □	• a. νηχομένοισι (regel 233)	1
	• b. Door Penelope te vergelijken met een drenkeling die tot zijn vreugde land in zicht krijgt, komt Penelope als het ware in de positie van Odysseus terecht die na vele omzwervingen op zee eindelijk zijn thuisland heeft bereikt	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	Tekst 4 en tekst 3	
	Maximumscore 1	
24 □	δακρύσασα (regel 207)	
	Maximumscore 1	
25 □	regel 210-212	
	Tekst 4	
	Maximumscore 1	
26 □	Affaires met vrouwen (als Calypso/Circe).	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling	
	Maximumscore 2	
27 □	**Kolon 27**	
	"Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες;	
	"Waarom (toch), zuster, ben je hier(heen) gekomen / kwam je hier?	
	Niet fout rekenen: ἤλυθες ging je / ben je gegaan	
	τίπτε Wat voor een … toch?	0
	δεῦρ' kom(aan) / tot nu toe	0
	ἤλυθες kom jij	1
	ἤλυθες niet vertaald als vorm van ἔρχομαι	0
	Maximumscore 1	
28 □	**Kolon 28**	
	Οὔ τι πάρος γε πωλέαι,	
	Vroeger / tot nu toe kwam jij (in ieder geval / althans) nooit,	
	πάρος voordat/vóór / in plaats van	0

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
29 □	**Kolon 29**	
	ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·	
	omdat je zeer ver weg je/een huis/paleis bewoont;	
	Niet fout rekenen: δώματα ναίεις jij woont	
	ἐπεὶ ναίεις toen jij woonde	0
	ἐπεὶ nadat / wanneer / zodra als	0
	μάλα niet verbonden met πολλὸν ἀπόπροθι	0
	δώματα huizen/vertrekken	1
	δῶμα tempel	0
	ναίω gelegen zijn / stromen	0
	Maximumscore 2	
30 □	**Kolon 30**	
	καί με κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύος	
	(en) je spoort me aan op te houden met (mijn) leed/ellende	
	Niet fout rekenen: παύσασθαι een einde te maken aan	
	καί ook	1
	καί με ook mij	1
	κέλεαι jij spoorde aan / jij hebt aangespoord	1
	κέλεαι andere tijdfout	0
	παύσασθαι vertaald als inf. fut.	1
	ὀϊζύος niet vertaald als aanvulling bij παύσασθαι	0
	Maximumscore 1	
31 □	**Kolon 31**	
	ἠδ' ὀδυνάων πολλέων,	
	en (met mijn) vele pijn(en),	
	ἠδ' ὀδυνάων πολλέων niet vertaald als aanvulling bij παύσασθαι	0
	Wanneer ook in kolon 30 ὀϊζύος niet vertaald is als aanvulling bij παύσασθαι, hier nogmaals aanrekenen	
	ἠδ' vertaald als vorm van ὅδε	0
	ἠδ' vertaald als ἤδη	0
	πολλέων niet vertaald als bijv. nw. bij ὀδυνάων	0
	Maximumscore 2	
32 □	**Kolon 32**	
	αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·	
	die mij verontrusten in mijn geest/gemoed/hart en gemoed/hart/geest/binnenste;	
	en zij verontrusten mij in mijn geest en gemoed	1
	ἐρέθουσι vertaald als verleden/voltooide tijd	1
	φρένα vertaald als meervoud	0
	φρήν longen	0
	θυμός leven	1
	θυμός adem/verlangen/karakter/toorn	0

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
33 □	**Kolon 33**	
	ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,	
	ik verloor eerder al / heb eerder al mijn/een voortreffelijke/edele/goede echtgenoot/man die moedig als een leeuw was / moedig als een leeuw verloren,	
	πόσιν niet vertaald als vorm van πόσις (echtgenoot)	0
	ἐσθλὸν niet verbonden met πόσιν	0
	ἐσθλός voorspoedig	1
	ἀπώλεσα niet vertaald als 1e pers. ev. aor.	0
	ἀπόλλυμι te gronde richten / doden / ongelukkig maken	0
	θυμολέοντα niet verbonden met πόσιν	0
	Maximumscore 2	
34 □	**Kolon 34**	
	παντοίῃσ' ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,	
	uitblinkend in allerlei deugden te midden van / onder de Grieken/Danaërs,	
	παντοίῃσ' niet verbonden met ἀρετῇσι	0
	παντοῖος alle	1
	ἀρετή waardigheid/kracht	1
	ἀρετή voorspoed	0
	κεκασμένον niet vertaald als behorend bij πόσιν (kolon 33)	0
	Δαναοί Danaïden	0
	ἐν in	1
	ἐν door/met/gedurende	0
	Maximumscore 1	
35 □	**Kolon 35**	
	ἐσθλόν,	
	de voortreffelijke,	
	ἐσθλόν niet vertaald als behorend bij πόσιν (kolon 33)	0
	Maximumscore 2	
36 □	**Kolon 36**	
	τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.	
	van wie / wiens roem uitgestrekt / wijd verbreid is in / verspreid over Griekenland en (in) Argos.	
	Niet fout rekenen: τοῦ κλέος εὐρὺ en van hem is de roem wijd verbreid / en zijn roem is wijd verbreid	
	τοῦ κλέος van de/die roem	0
	κλέος tijding/bericht	1
	εὐρὺ niet verbonden met κλέος	0
	εὐρύς breed	1
	καθ' ergens in de buurt van / langs … omlaag / tijdens/volgens	0
	Ἑλλάς Helleens	0

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
37 □	**Kolon 37**	
	Νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηός, Nu is op zijn beurt / weer mijn geliefde zoon/kind (weg)gegaan op een hol schip / het/zijn holle schip,	
	Niet fout rekenen: ἔβη ging	
	αὖ opnieuw (indien uit de vertaling blijkt dat Telemachus voor de tweede keer weggaat)	0
	παῖς meisje/slaaf	0
	ἔβη niet vertaald als vorm van βαίνω	0
	ἔβη gaat	1
	κοίλης niet verbonden met νηός	0
	ἐπὶ tijdens	0
	νηός niet vertaald als gen. ev. van ναῦς	0
	Maximumscore 1	
38 □	**Kolon 38**	
	νήπιος, de onnozele/dwaas / het kind,	
	νήπιος niet vertaald als behorend bij παῖς (kolon 37)	0
	νήπιος onmondig/zwak	0
	Maximumscore 2	
39 □	**Kolon 39**	
	οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς οὔτ' ἀγοράων. niet/noch goed (de) inspanningen/strijd en/noch beraadslagingen wetend/kennend / omdat hij ... wist.	
	Niet fout rekenen: εἰδὼς die wist	
	εὖ niet verbonden met εἰδὼς	0
	εὖ edel/voorspoedig/gelukkig	0
	εἰδὼς niet vertaald als participium nom. mnl. ev. van οἶδα	0
	Maximumscore 3	
40 □	**Kolon 40**	
	Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἤ περ ἐκείνου. Om deze/hem (dan ook / nu) jammer ik zelfs (nog) meer dan (juist/zelfs) om die/hem.	
	Τοῦ niet vertaald als aanvulling bij ὀδύρομαι	1
	Τοῦ niet vertaald	1
	Τοῦ onzijdig vertaald (bijv. hierom)	2
	καὶ verbonden met Τοῦ (en om hem)	2
	μᾶλλον eerder/liever	2
	ὀδύρομαι vertaald als verleden/voltooide tijd	1
	ἤ alle andere betekenissen	0
	ἐκείνου niet vertaald als aanvulling bij ὀδύρομαι	1
	ἐκείνου onzijdig vertaald (bijv. daarom)	2
	Indien ook Τοῦ onzijdig is vertaald, niet meer aanrekenen	

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
41 □	**Kolon 41**	
	Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μή τι πάθῃσιν,	
	(En/Maar) om hem/deze ben ik bezorgd en ik ben er bang voor dat hij iets ondergaat/lijdt / heeft ondergaan / zal ondergaan / ondergaan zal hebben,	
	Niet fout rekenen: δείδια μή τι πάθῃσιν ik ben er bang voor dat hem iets overkomt	
	Τοῦ niet vertaald als aanvulling bij ἀμφιτρομέω	0
	Τοῦ onzijdig vertaald	1
	Wanneer ook in kolon 40 Τοῦ onzijdig is vertaald, hier niet meer aanrekenen.	
	δείδια μή ik ben er niet bang voor	0
	τι wat?	0
	πάθῃσιν niet vertaald als vorm van πάσχω	0
	De woorden ἢ ὅ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ zijn voorvertaald.	
	Maximumscore 1	
42 □	**Kolon 42**	
	ἵν' οἴχεται,	
	waarheen hij is (weg)gegaan/vertrokken,	
	Niet fout rekenen: οἴχεται hij gaat	
	οἴχομαι gestorven zijn	0
	Maximumscore 1	
43 □	**Kolon 43**	
	ἢ ἐνὶ πόντῳ·	
	of op (de) zee;	
	ἢ alle andere betekenissen	0
	ἐνὶ gedurende/met/door	0
	ἐνὶ vertaald als ἑνί of ἔνεστι	0
	Maximumscore 2	
44 □	**Kolon 44**	
	δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,	
	want vele vijanden beramen slechte plannen tegen hem,	
	Niet fout rekenen: δυσμενέες predicatief vertaald	
	δυσμενέες niet vertaald als behorend bij πολλοὶ	0
	πολύς groot/hevig/ver	0
	ἐπ' αὐτῷ onmiddellijk daarna / op die voorwaarde	0
	ἐπ' αὐτῷ tegen dezelfde/hemzelf	1
	αὐτῷ onzijdig vertaald	0
	Maximumscore 1	
45 □	**Kolon 45**	
	ἱέμενοι κτεῖναι,	
	omdat ze verlangen hem te doden / verlangend hem te doden,	
	omdat ze verlangen te doden	0
	κτεῖναι niet vertaald als inf.	0

	Antwoorden	Deel-scores
	Maximumscore 2	
46 □	**Kolon 46**	
	πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.”	
	voordat hij zijn vaderland heeft bereikt / bereikt / aankomt in zijn vaderland / aangekomen is in zijn vaderland.”	
	Telemachus niet vertaald als onderwerp van de A.c.I.	0
	πρὶν vroeger	0
	ἱκέσθαι niet vertaald als inf. van ἱκνέομαι	0
	Maximumscore 2	
47 □	**Kolon 47**	
	Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·	
	(Maar/En) tot haar sprak antwoordend de nevelige schim:	
	Niet fout rekenen: Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη Haar antwoordde en sprak toe	
	Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη en haar antwoordde	1
	Τὴν vertaald als onderwerp van προσέφη	0
	εἴδωλον ἀμαυρόν niet vertaald als onderwerp van προσέφη en/of ἀπαμειβόμενον	0
	εἴδωλον *een* schim	0
	ἀμαυρόν niet verbonden met εἴδωλον	0
	Maximumscore 1	
48 □	**Kolon 48**	
	“Θάρσει,	
	“Wees gerust / Wees niet bang,	
	θάρσει niet vertaald als imperativus	0
	Maximumscore 1	
49 □	**Kolon 49**	
	μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.”	
	en vrees absoluut niet (te) zeer in je hart/geest/gemoed.”	
	μετὰ φρεσὶ in je longen	0